

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

ja siemowski
Andrzej

Pomorze Kw. Gł. Sz. Sz.
Z W Z A K

+ Linda Zygtryd
ps. „Firley” Spaliniski

M-16 15/25533 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Linda Zygfryd

T: A 1615/2.553 Pom.

Pomocze

Kwat. Gł. Sz. Sz. - AU

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora k. 1 s. 1

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-3

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5. Inne .....

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne : k. 4

VI. Fotografie dwa i korespondencja

1/3. Inne materiały dokumentacyjne -
- Linde Zygfryd:

1. Oświadczenie Marcelina Szarych Szeregón (G.V, 1943 - 3.X, 1943) Stanisława Bromiewskiego z 24.10.1972 o działalności robotniczego kufca Sz. Sz., komendantach kufca (Tadeusz Kuleski, Czesław Söder, Dyzard Szeborowski) i rezydentach Ł Ł, Pasicki - Witold Marcinkowski, Zygfryd Linde, Edward Ziorn), kserokop. innych. k. 1 s. 1

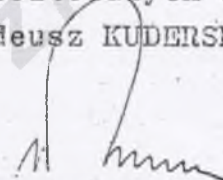

24. 10. 1972 1/3/1

O s w i a d c z e n i e

Jako łącznik Szarych Szeregów w okresie 6.V.1943 - 3.10.1943 stwierdzam, że na terenie m. Włocławka i powiatu włocławskiego w tym czasie w okresie okupacji niemieckiej Hufiec /"Rój"/ Szarych Szeregów. Hufiec ten leżąc organizacyjnie na terenie Chorągwi Pomorskiej /"Pół-Lina"/, ze względów technicznych komunikował się wprost z Główną Kwaterą Szarych Szeregów /"Pasięka"/; w Główniej Kwaterze sprawy te leżały w kompetencji Wizytatora Ziemi Zachodnich /późni Wydziału Zachodniego/, która to funkcję sprawowali kolejno harcmistrze: Witold ^{Marcinkowski} MARCINKOWSKI, Zygfryd ^{Linda} LINDA i Edward ZURN. ^{Linn} Ze względu na znaczne trudności komunikacyjne łączność Główniej Kwatery z Hufcem Włocławskim była rzadka. Praca w Hufcu prowadzona była zgodnie z zasadniczymi liniami programowymi Główniej Kwatery z dostosowaniem do potrzeb i możliwości lokalnych. W ramach prowadzonych prac wymienić należy: 1/ szkolenie wojskowe prowadzone przez podoficerów 14 p.p., 2/ wywiad ofensywny /informacje o ruchach wojsk niemieckich/ przekazywany do miejscowej Komendy AK, 3/ kolportaż prasy podziemnej /"Ogniwo" później "Piorun"/ wydawanej przez tajne Kujawskie Stowarzyszenie Społeczne, 4/ tajne nauczanie, 5/ akcja "M" - oddziaływanie na młodzież niezorganizowaną.

Liczebność Hufca ulegała zmianom i sięgała do 70 członków. W okresie swej pracy Hufiec poniósł szereg strat: aresztowania przez niemiecką policję; większość aresztowanych zginęła. Kolejnymi komendantami Hufca byli: Tadeusz KUDERSKI, Czesław SIDOR i Ryszard SZTEMBOROWSKI.-

/ Stanisław Broniewski/

Własnoręcznie: Stanisław Broniewski
pracownik: Stanisław Broniewski i Architektury
stwierdzam: W-wa, dnia 26. 11. 1972

II. Materiały uzupełniające relacje:
- Zygmunt Linda:

1. "Linda Zygmunt" (biogram), [w:] Szare Szeregi
na Pomorzu 1939-45, Gójsiowski A.,
Tomii 1998, s. 201, kserokop.

k. 2 s 1-3

LINDA ZYGFRYD ps. "Firley", "Spaliński" (1920-1943), wizytator Polski Zachodniej w Głównej Kwaterze Szarych Szeregów.

Ur. 19.10.1920 r. w Gdyni, jako syn Józefa Lindy i Salomei z d. Czartowskiej. Stosunkowo wcześniej wyjechał do Ostrorogu niedaleko Szamotuł, a następnie zamieszkał w Szamotułach. Tam uczęszczał do szkoły powszechnej i Gimnazjum Humanistycznego im. Ks. Piotra Skargi. Od 5.11.1930 r. należał do gimnazjalnej drużyny harcerzy. Brał udział w wielu obozach harcerskich, m.in. w zlocie jubileuszowym w Spale (11-25.7.1935 r.). Od 3.9.1936 r. był przybocznym i sekretarzem I Drużyny Harcerzy im. B. Chrobrego w Szamotułach, której drużynowym był Andrzej Kosicki. W dniach 28.12.1936-10.1.1937 r. brał udział w kursie podharcemistrzowskim w Beskidzie pow. stryjski, którego komendantem był hm. Florian Marciniak. Na zakończenie kursu otrzymał stopień Harcerza Orlego, a w dniu 24.7.1938 r. Harcerza Rzeczypospolitej. Po zdaniu matury w czerwcu 1938 r. jesienią tr. rozpoczął studia na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Poznańskiego. Działał w kręgu akademickim przy chorągwi wielkopolskiej. Podczas kursu podharcemistrzowskiego zorganizowanego na kresach wschodnich był przybocznym komendanta kursu hm. Floriana Marciniaka, członka komendy chorągwi wielkopolskiej harcerzy. Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.4 z 10 lutego 1939 r. mianowany podharcemistrzem. Wybuch wojny zastał go w Poznaniu. We wrześniu 1939 r. podjął pracę w jednym ze szpitali poznańskich i tam został włączony do działalności konspiracyjnej. Zagrożony aresztowaniem wyjechał z Poznania i zamieszkał u siostry w Szamotułach. Tam utrzymywał kontakt z phm. Andrzejem Kosickim. W grudniu 1939 r. wyjechał do ojca mieszkającego w Tczewie. Dzięki znajomości języka niemieckiego pomagał ojcu w prowadzeniu dokumentacji cegielni. W końcu 1940 r. nawiązał z nim

Gassiorowski Andrzej, Szare
Szeregi we Pomorzu 1939-1945,
Toruń 1998

201

kontakt przebywający w Warszawie A. Kosicki, który był już wówczas członkiem Szarych Szeregów. 11/2
Zdecydował się na opuszczenie Tczewa, ponieważ był nakłaniany do zmiany nazwiska na Linde i przyznania się do pochodzenia niemieckiego. Na przełomie 1940/1941 r. razem z bratem Edmundem wyjechał do Warszawy i zamieszkał przy ul. Filtrowej. Przez pewien czas pracował w Organisation Todt. W Warszawie przez grono swoich kolegów, instruktorów przedwojennej chorągwi wielkopolskiej wysiedlonych do GG, został włączony do działalności konspiracyjnej w ramach Szarych Szeregów. Znalazł się wśród najbliższych współpracowników hm. Floriana Marciniaka, pierwszego naczelnika Głównej Kwatery Szarych Szeregów. Nie wiadomo, jaką funkcję pełnił w 1941 r. Zimą 1941/1942 r. kierował akcją szkolenia motorowego harcerzy chorągwi warszawskiej Szarych Szeregów, zleconej przez KG ZWZ. W tym okresie w Głównej Kwaterze Szarych Szeregów pełnił funkcję kierownika służby wywiadu ofensywnego (WISS - Wywiad Informacja Szarych Szeregów). Utrzymywał ścisłą współpracę z Oddziałem II Komendy Głównej Armii Krajowej. Jesienią 1942 r. w Głównej Kwaterze Szarych Szeregów objął ważną funkcję wizytatora Polski Zachodniej. Podlegało mu wówczas pięć chorągwi (łódzka, pomorska, śląska, wielkopolska i zagłębiowska), znajdujących się na tzw. terenach włączonych do Rzeszy. Jako wizytator odbył szereg trudnych i niebezpiecznych podróży, m.in. w listopadzie 1942 r. przebywał na Pomorzu. Podjął wówczas próbę nawiązania łączności z instruktorami chorągwi pomorskiej Szarych Szeregów, którzy nie zostali aresztowani podczas likwidacji struktur tej chorągwi przez gestapo w 1942 r. Brak bliższych informacji o tych jego kontaktach. Wiadomo tylko, że kilkakrotnie zatrzymywał się w Bydgoszczy. W początkach kwietnia 1943 r. odbył ostatnią podróż wizytacyjną. Wykorzystał przy tym możliwość legalnego przekroczenia granicy w związku z pogrzebem matki, która zmarła 4.3.1943 r. w Tczewie. Po krótkim pobycie w Tczewie wyjechał w podróż wizytacyjną. Dotarł na Śląsk, gdzie załatwiał sprawy związane z wykupieniem jednego z więźniów obozu koncentracyjnego Oświęcim. Następnie przez Berlin dostał się do Poznania. Stamtąd udał się do Szamotuł, gdzie w mieszkaniu siostry Anny zostawił szereg materiałów konspiracyjnych (m.in. mikrofilmy z materiałami wywiadowczymi oraz tajnymi rozporządzeniami A. Greisera). Ponownie udał się do Poznania. Został tam 23 kwietnia 1943 r. przez gestapo aresztowany razem z hm. Janem Skrzypczakiem ps. "Ilski", komendantem chorągwi wielkopolskiej Szarych Szeregów. Przeszedł ciężkie śledztwo w gestapo poznańskim. Przewieziono go następnie do gmachu gestapo warszawskiego w Al. Szucha. Tam spotkał brata Edmunda aresztowanego w Warszawie 6 maja 1943 r. razem z phm. A. Kosickim, szefem kontrwywiadu w Kwaterze Głównej Szarych Szeregów i naczelnikiem Szarych Szeregów hm. Florianem Marciniakiem. Liczył na to, że zostanie wykupiony lub odbity przez członków organizacji. Następnie został przewieziony razem z F. Marciniakiem i A. Kosickim do Fortu VII w Poznaniu, gdzie nadal prowadzono śledztwo. Zmarł na skutek tortur 1.8.1943 r. w Forcie VII w Poznaniu. Pośmiertnie 15.8.1943 r. mianowany harcmistrzem.

Ventel

π/3

AMS, rel: E. Linda, A. Linda, T. Cieplik; legitymacja harcerska Z. Lindy nr 1776/39; S. Broniewski, *Aresztowanie Floriana*, *Więź* 1963, nr 7/8, s. 191; nr 10, s. 78-80; nr 11/12, s. 159, 165; tenże, *Całym...*; tenże, *Florian Marciniak...*, s. 197.; S. Broniewski, Z. Dłużewska-Kańska, *Linda Zygfryd*, PSB, t. XVII, s. 351; E. Serwański, *Wielkopolska...*, s. 370; *Szare Szeregi...*, t. 1, s. 51 i in.

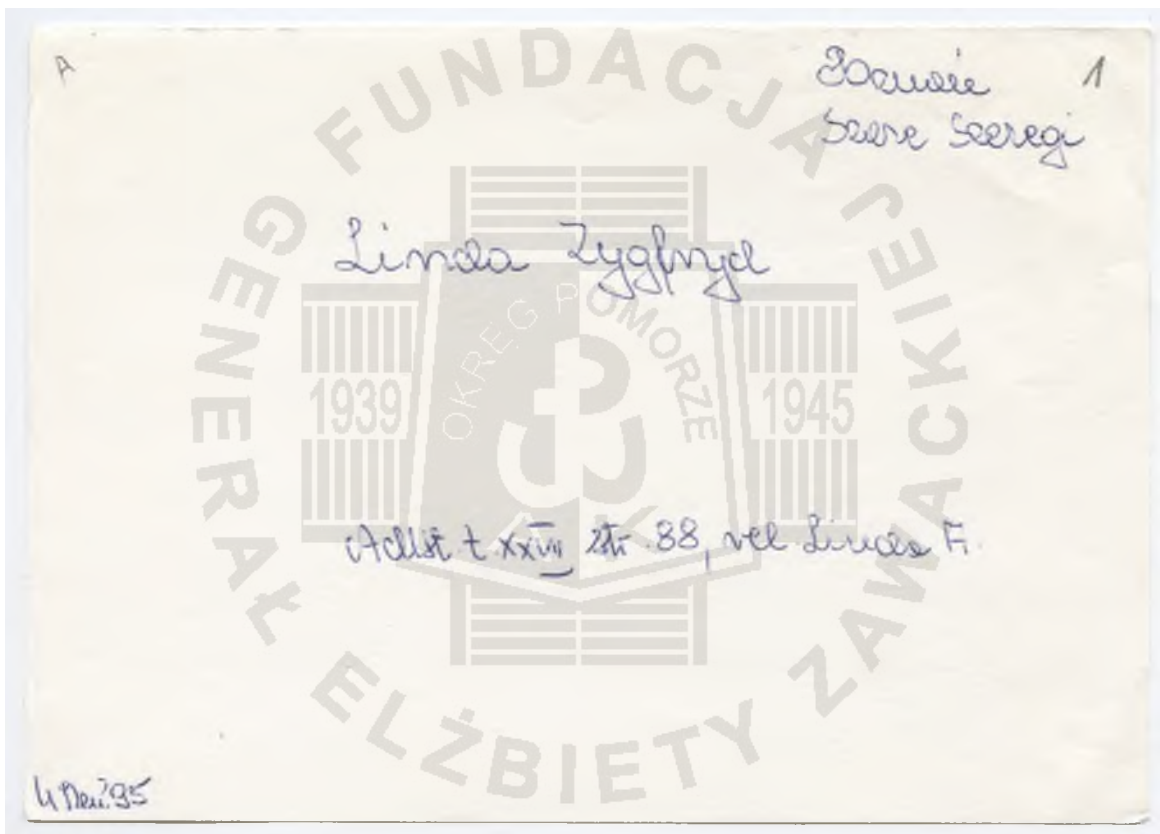

D: K: 1615 / 2553 Pom.

JKO
(Kw. St.
S.S.)

Linda Lyofryd

✓ Karty informacyjne
K. 4

A

Ewa i
Szwere Szeregi 1

Linda Zygmunt

1939

OKREG POMORZE

1945

Adres: t. xxiii str. 88, w. Linda F.

4 Dec 35

A

Warszawa 2
Grave Szeregi

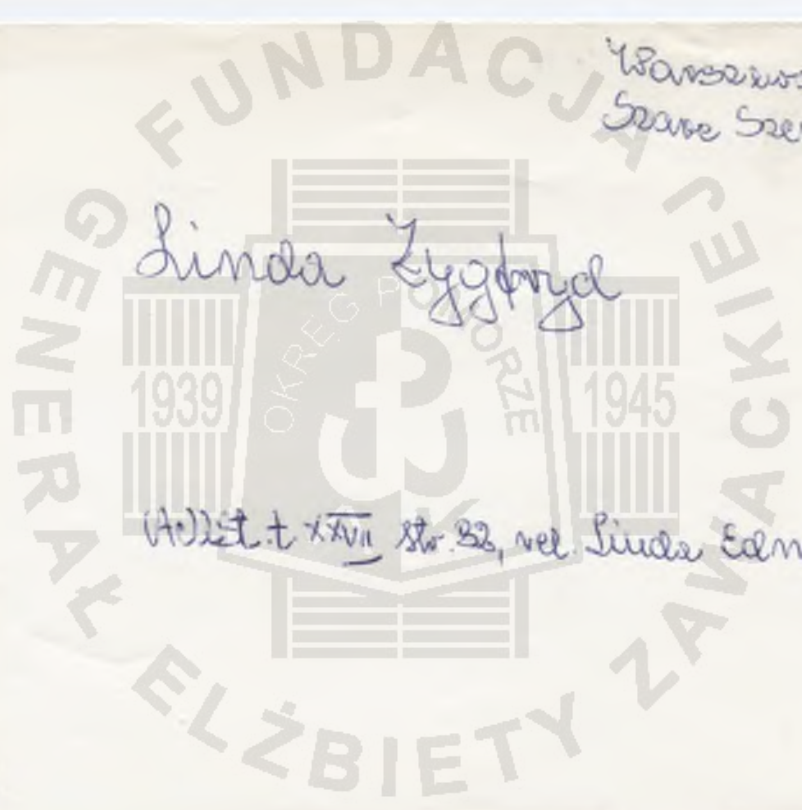
Linda Zygmund

1939

1945

(A) St. t. XVII str. 82, vel. Linda Edmund

Wien '95

a hm. Linda Lydfryd
ps. "Finley"

1922

W. Gł. - KO
- Pom.
Sz. Ser. 3

Pochodził z Szamotul, był
wizytatorem "Pasieli" na Łemwe
Zachodnie; aresztowany podczas
kolejnej podróży wizytacyjnej.

zob: Zbigniew Linn-Zaborski, Pseudo-
nim Jacek, Inst. Wyd. Świadectwo,
Był. (r.?) s. 103.

482, 103

+
hm. Linda Lyofnyd
ps. "Fivley Spaliniski"
a (1920-1943)
nr. w Golyin

Dw. Gł., Obsz. Zach.
Sz. Sz. 4

8/9

Wizytator Polski Zach. w
Dw. Główny Sz. Sz.; samord. 1.08.43
w Forcie VII Poznan; pośmiertnie
mianowany hm. (15.08.43)
zob. Gajsiowski A., Szare Szeregi
na Pomorzu..., Toruń 1998, s. 263 (biogr. zach.).

SK IV '12

